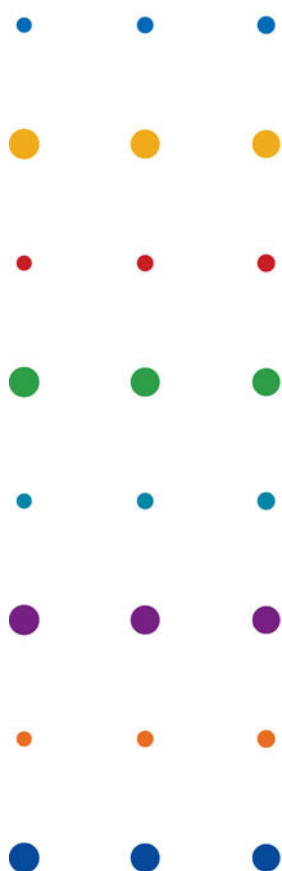

PlanMER Bestemmingsplan buitengebied Tubbergen

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Concept

Gemeente Tubbergen

februari 2012

PlanMER Bestemmingsplan buitengebied Tubbergen

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Concept

dossier : BA4855-100-100
registratienummer :
versie : concept
classificatie : Klant vertrouwelijk

Gemeente Tubbergen

februari 2012

INHOUD

BLAD

1	INLEIDING	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Planm.e.r.-plicht	3
1.3	Inhoud van het planMER	4
1.4	M.e.r.-procedure	5
1.5	Raadpleging	6
2	REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU	7
2.1	Plangebied, studiegebied en tijdshorizon	7
2.2	Voorstel alternatieven: twee ontwikkelscenario's van het buitengebied	8
2.3	Te toetsen onderdelen	9
2.4	Detailniveau planm.e.r.	12
3	BEOORDELINGSKADER	13
	COLOFON	17

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Gemeente Tubbergen stelt een nieuw bestemmingsplan buitengebied op. Het betreft een herziening van het vorige bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente uit 2006. Aanleidingen voor deze (vervroegde) herziening zijn onder andere de actualisatie- en digitaliseringsverplichting uit de nieuwe Wro, Besluitvorming van Gedeputeerde Staten en de Raad van State die de afgelopen jaren plaatsvond en andere beleidsontwikkelingen sinds 2006 (bijv. t.a.v. reconstructiezonering en gemeentelijk beleid op gebied van archeologie en sloop van landschapsontsierende bebouwing).

Het Bestemmingsplan Buitengebied vormt een kader voor m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten en is daarmee planm.e.r.-plichtig. In paragraaf 2.1 wordt nader ingegaan op deze planm.e.r.-plicht.

Doel van de planm.e.r. is om het milieubelang volwaardig te laten meewegen bij de beleidsvorming omtrent het opstellen van het bestemmingsplan buitengebied. Het planMER geeft een onafhankelijk inzicht in de mogelijke invloeden op het milieu, zowel positief als negatief, die verwacht mogen worden wanneer politiek bestuurlijk wordt gekozen voor bepaalde ruimtelijke bestemmingen en ontwikkelingsmogelijkheden.

Met voorliggende Notitie Reikwijdte en Detailniveau (Notitie RDN) worden betrokken bestuursorganen en instanties (zie paragraaf 1.5) geraadpleegd voor advies over de inhoud van het op te stellen planMER (reikwijdte en aanpak van de milieubeoordeling) voor het Bestemmingsplan Buitengebied. Met een openbare kennisgeving en het openbaar maken van deze notitie wordt ook het publiek in de gelegenheid gesteld om deze in te zien. Het resultaat van deze consultatie betreft de gemeente bij de opstelling van het MER.

Toelichting gebruikte termen milieueffectrapportage

M.e.r. = de milieueffectrapportage (de procedure)

MER = het milieueffectrapport (het product)

Planm.e.r. = milieueffectrapportage voor een plan dat een kader vormt voor een besluit over één of meerdere (besluit)m.e.r.-plichtige activiteiten

PlanMER = het milieueffectrapport dat het resultaat is van de planm.e.r.

1.2 Planm.e.r.-plicht

Het is verplicht om voorafgaand aan besluiten door een overheid over bepaalde plannen een planm.e.r.-procedure uit te voeren. Het gaat daarbij om plannen die (uiteindelijk) kunnen leiden tot concrete projecten of activiteiten met mogelijk belangrijke nadelige effecten voor het milieu.

Meer concreet geldt de planm.e.r.-plicht voor wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen:

- die het kader vormen voor toekomstige besluitm.e.r.- of m.e.r.-beoordelingsplichtige besluiten, of;
- waarvoor een passende beoordeling nodig is op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn en de Natuurbeschermingswet.

Het bestemmingsplan is planm.e.r.-plichtig, omdat het een kader biedt voor:

- Uitbreidingsmogelijkheden en nieuwvestigingsmogelijkheden voor intensieve veehouderij (activiteit C14 uit het nieuwe besluit m.e.r.):

De drempel voor het al dan niet m.e.r.-plichtig zijn wordt overschreden als het gaat om een bedrijf met een (te verkrijgen of bestaande) vergunning voor ten minste 3000 mestvarkens, 900 zeugen, 60.000 hennen of 85.000 mesthoenders. In het nieuwe bestemmingsplan kunnen bestaande bedrijven waarschijnlijk uitbreiden tot een bouwvlak van maximaal 3 hectare binnen landbouwon ontwikkelingsgebieden en tot 1,5 hectare in verwevingsgebieden. Binnen landbouwon ontwikkelingsgebieden kunnen grondgebonden bedrijven en voormalige intensieve bedrijven die nu de bestemming 'wonen' hebben, worden omgezet naar een intensief agrarisch bedrijf. Op de bouwvlakken van maximaal 3 hectare kunnen zeker 3000 mestvarkens worden gehouden. Of dit daadwerkelijk gebeurt, is afhankelijk van individuele initiatieven en hierbij behorende vergunningaanvragen.

- Activiteiten met effecten op Natura 2000-gebieden:
Wanneer significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden op voorhand niet zijn uit te sluiten, moet een Passende Beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet uitgevoerd worden. Dit is het geval voor het Bestemmingsplan Buitengebied van gemeente Tubbergen. Een passende beoordeling maakt het bestemmingsplan planm.e.r.-plichtig.

1.3 Inhoud van het planMER

De kern van het planMER wordt gevormd door een milieuraapport waarin de milieueffecten van de voorgenomen activiteit (het bestemmingsplan buitengebied) worden beschreven. Onder milieueffecten worden bijvoorbeeld de gevolgen voor natuur, landschap en archeologie verstaan.

Voor de planm.e.r. worden alternatieven opgesteld en vervolgens onderzocht en vergeleken op hun milieueffecten. Met het onderzoeken van alternatieven worden milieueffecten over de volle breedte van realistische ontwikkelingsmogelijkheden in beeld gebracht.

Het milieuraapport bevat de volgende onderdelen:

- a) een beschrijving van het doel van de voorgenomen activiteit;
- b) een beschrijving van de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen. Ook moet de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven worden gemotiveerd;
- c) een overzicht van eerder vastgestelde plannen die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven;
- d) een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, en de te verwachten ontwikkeling van dat milieu als de activiteit en de alternatieven niet worden ondernomen (autonome ontwikkeling);
- e) een beschrijving van de gevolgen voor het milieu die de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven kunnen hebben en een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven;
- f) een vergelijking van de huidige situatie plus de autonome ontwikkeling van het milieu (referentiesituatie/nulalternatief) met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit (verscheidene alternatieven);
- g) een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen als gevolg van het ontbreken van de benodigde gegevens;
- h) een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven.

1.4 M.e.r.-procedure

Per 1 juli 2010 is de m.e.r.-wetgeving gemoderniseerd (en per 1 april 2011 de lijst van m.e.r.(beoordelings)-plichtige plannen en besluiten). Er zijn nu twee verschillende m.e.r.- procedures: een uitgebreide en een beperkte. De beperkte procedure is alleen van toepassing voor specifieke milieuvergunningen zonder passende beoordeling. Voor plannen, en in geval van een verplichte passende beoordeling, is altijd de uitgebreide procedure van toepassing. Voor het bestemmingsplan buitengebied wordt daarom de uitgebreide procedure doorlopen. De planm.e.r.-procedure voor het bestemmingsplan buitengebied verloopt als volgt (genoemde data zijn indicatief):

- 1) *Openbare kennisgeving van het voornemen door bevoegd gezag (maart-april 2012).*
De procedure start met een bekendmaking van het voornemen via een openbare kennisgeving en publicatie van voorliggende Notitie Reikwijdte en Detailniveau van het MER. De bekendmaking vindt plaats via huis aan huisblad Op en ronde Essen en de gemeentelijke website. De Notitie Reikwijdte en Detailniveau kan een ieder downloaden van de gemeentelijke website om deze in te zien.
- 2) *Raadplegen betrokken instanties over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport en vaststellen Reikwijdte en Detailniveau (maart-april 2012).*
Bij de planvorming betrokken bestuursorganen/instanties worden geraadpleegd over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport. De ontvangen opmerkingen worden meegenomen in de definitieve NRD en het op te stellen MER.
- 3) *Opstellen planMER (maart – juni 2012).*
De milieuonderzoeken worden uitgevoerd, de effecten van de alternatieven worden vergeleken en de resultaten worden vastgelegd in het planMER. De resultaten worden meegenomen bij de opstelling van het bestemmingsplan.
- 4) *Openbaar maken planMER en voorontwerp bestemmingsplan, inspraak publiek en toetsingsadvies commissie MER (verwachting vanaf eind zomer 2012).*
Het MER wordt samen met het voorontwerp bestemmingsplan 6 weken ter inzage gelegd. Een ieder wordt in de gelegenheid gesteld zienswijzen over het MER en bestemmingsplan in te dienen. De Commissie m.e.r. toetst in deze periode de kwaliteit van het MER en beoordeelt of de juiste (milieu)informatie aanwezig is om het besluit te kunnen nemen. De ingekomen zienswijzen en het advies van de Commissie m.e.r. kunnen aanleiding geven tot het bijstellen van het planMER. Deze aanpassing kan vaak in de vorm van een aanvulling/oplegnotitie worden gedaan.
- 5) *Besluit en vervolg (2013).*
Het ontwerp bestemmingsplan en het (eventueel aangepaste) planMER worden vastgesteld door het bevoegd gezag en ter inzage gelegd. In de vervolgfase wordt het bestemmingsplan definitief gemaakt. Aanpassingen aan het MER worden in deze fase niet meer verwacht.

1.5 Raadpleging

Deze notitie vormt het begin van de planm.e.r.-procedure. De NRD vormt een duidelijk kader voor het op te stellen planMER. Diverse betrokken (overheids)instanties worden geraadpleegd over de inhoud van de NRD. Ingebrachte adviezen worden meegenomen in het vervolg van het m.e.r.-proces. De volgende instanties worden geraadpleegd voor advies (per email of worden telefonisch/per e-mail op de hoogte gesteld van de beschikbaarheid van de informatie):

- Gemeenten Dinkelland, Borne, Almelo en Twenterand
- Provincie Overijssel
- Ministeries ELI en Infrastructuur en Milieu (regionale dienst)
- Waterschap Regge en Dinkel
- Samtgemeinde Uelsen
- Samtgemeinde Neuenhaus
- Commissie m.e.r.
- Leden van de klankbordgroep van het bestemmingsplan buitengebied, voor zover aanvullend op bovenstaande (Bedrijvencontact Gemeente Tubbergen, Centraal Dorpsradenoverleg, Landschap Overijssel, LTO, Platform Natuur en Landschap, Recron, Stichting Plattelands Ontwikkeling Tubbergen)

2 REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU

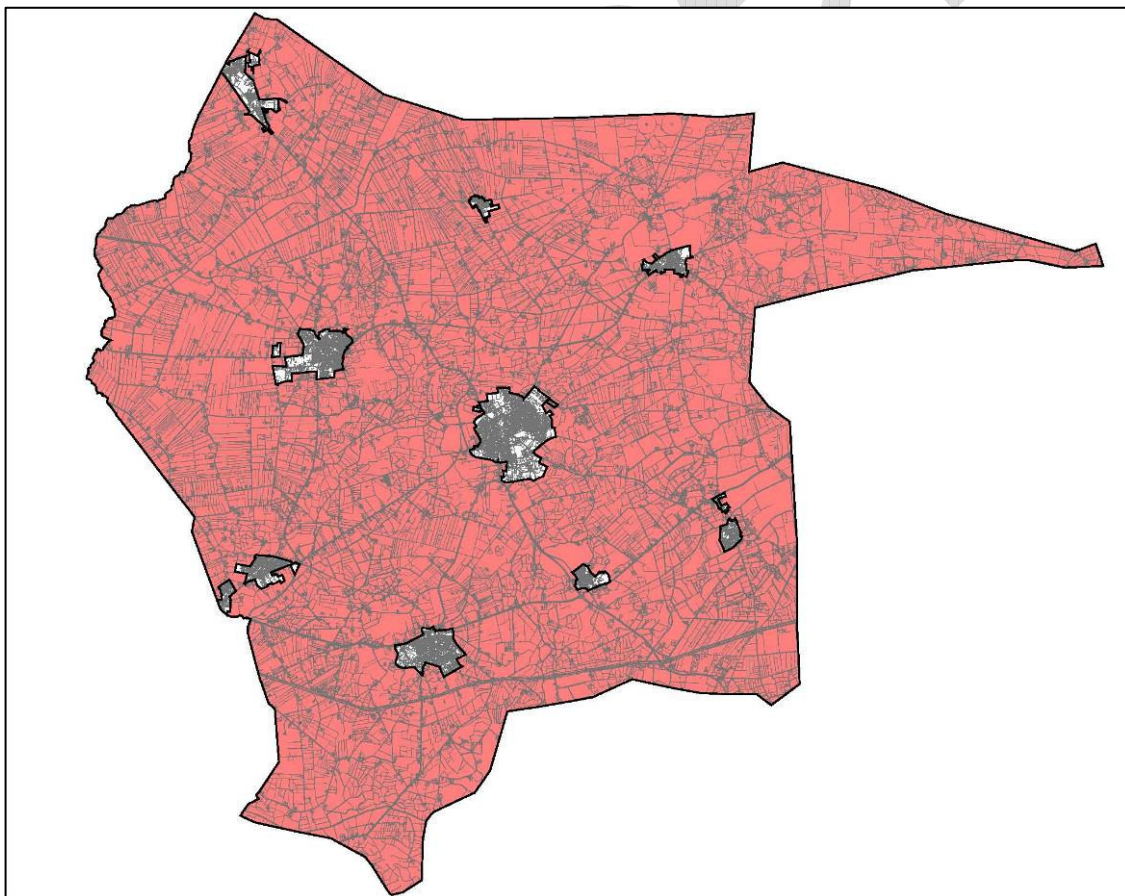
Het gaat in het planMER om de invloed die de verschillende onderdelen van het bestemmingsplan kunnen hebben op het fysieke milieu. De planm.e.r. kan 'smal' worden uitgevoerd gezien de overwegend conserverende aard

van het plan. Er worden binnen het plangebied geen grootschalige nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Alleen de ontwikkelingen die 'er toe doen' ten aanzien van verwachte milieueffecten worden getoetst op die milieuaspecten waarvoor redelijkerwijs effecten te verwachten zijn. In dit hoofdstuk wordt toegelicht welke ontwikkelingen worden getoetst en op welke wijze dit gebeurt.

2.1 Plangebied, studiegebied en tijdshorizon

Het plangebied van het bestemmingsplan, en daarmee ook van het planMER, betreft het gehele grondgebied van gemeente Tubbergen met uitzondering van de kernen Tubbergen, Geesteren, Albergen, Harbinkhoek, Langeveen, Reutum, Fleringen, Vasse, Manderveen en Mariaparochie. Recreatieterreinen en percelen waarvoor (recent) een los bestemmingsplan is gemaakt, vallen ook binnen het plangebied (bijv. terrein Groothuis Woningbouw).

Afbeelding 1 Plangebied Bestemmingsplan Buitengebied Tubbergen

Het studiegebied voor het planm.e.r. kan voor bepaalde milieuaspecten de plangrenzen overschrijden aangezien effecten verder kunnen reiken dan de grenzen van het plangebied.

Dit is onder andere het geval bij de beoordeling van effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Een aantal van deze gebieden ligt buiten de gemeentegrenzen, maar nog wel binnen de 'invloedsfeer' van de activiteiten in het plangebied.

De tijdshorizon van het Bestemmingsplan Buitengebied, en daarmee van het planMER, is gericht op 2023.

2.2 Voorstel alternatieven: twee ontwikkelscenario's van het buitengebied

In een planMER dienen 'redelijke alternatieven' te worden onderzocht. De alternatieven moeten zo worden gekozen dat de besluitvorming over het bestemmingsplan optimaal wordt ondersteund met milieu-informatie en dat de ontwikkelingsmogelijkheden zo volledig mogelijk worden belicht. Een Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) is niet verplicht en zal in dit planMER niet uitgewerkt worden.

Het nieuwe bestemmingsplan betreft, zoals eerder aangegeven, een 'update' van het bestemmingsplan uit 2006 en is conserverend van aard. De inhoud van het uiteindelijke bestemmingsplan zal niet of nauwelijks afwijken van de op 6 februari 2012 vastgestelde Nota van Uitgangspunten (NVU) voor het bestemmingsplan.

Om deze redenen worden in de m.e.r. voor Bestemmingsplan Buitengebied Tubbergen alleen ontwikkelscenario's onderzocht van het bestemmingsplan zoals dat in de NVU is omschreven. Er wordt dus niet gevarieerd in geboden ontwikkelingsmogelijkheden per alternatief, maar in de mate waarin ontwikkelingen plaatsvinden volgens verschillende scenario's binnen hetzelfde plan.

Het bestemmingsplan is planm.e.r-plichtig vanwege geboden ontwikkelingsmogelijkheden aan intensieve veehouderij en niet uit te sluiten significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden (vanwege ontwikkelingsmogelijkheden voor veeteelt). Gezien het conserverende karakter van het bestemmingsplan worden geen grote milieueffecten verwacht van andere ontwikkelingen dan de geboden ontwikkelingsruimte voor veeteelt. Het onderscheid in de te onderzoeken alternatieven (hierna scenario's te noemen) richt zich dan ook op de mogelijke ontwikkeling van de veehouderij (zowel grondgebonden als niet grondgebonden).

Naast deze ontwikkelingen krijgen ook andere voor het milieu relevante (en realistisch geachte) ontwikkelingen een plaats in de scenario's (hierbij kan bijv. gedacht worden aan mogelijkheden voor landgoederen en locaties voor recreatieve activiteiten). Op deze manier worden de milieueffecten over de volle breedte van het nieuwe bestemmingsplan onderzocht. Voor deze ontwikkelingen zal, naar huidig inzicht, geen onderscheid worden gemaakt tussen de scenario's.

Binnen de planperiode van het bestemmingsplan is het onzeker welke geboden mogelijkheden daadwerkelijk zullen worden benut. Om deze reden is het belangrijk de bandbreedte van de mogelijke ontwikkelingen en bijbehorende milieueffecten in beeld te brengen (van prognose tot worst case). De volgende scenario's worden onderzocht:

Prognose-/realistisch groeiscenario

De ontwikkeling van de veeteelt volgt de lijn der verwachting. Hiervoor wordt een inschatting gemaakt van de verwachte ontwikkelingen tot 2023 binnen de mogelijkheden die het bestemmingsplan geeft. Deze inschatting wordt onder andere gebaseerd op de landbouwontwikkeling van de afgelopen 10 jaar en op kennis over verwachte groei en krimp.

Bij de inschatting van te verwachten aantallen dieren en de effecten daarvan wordt rekening gehouden met zaken als de IPPC-richtlijn en de toepassing van BBT (beste beschikbare technieken). Dit geldt tevens voor het maximaal groeiscenario (zie navolgende).

Naast de ontwikkeling van veehouderijen worden, zoals aangegeven, andere voor het milieu relevante onderdelen van het bestemmingsplan onderzocht. Dit geldt tevens voor het maximaal groeiscenario (zie navolgende)

Maximaal groeiscenario

De veeteelt maakt gebruik van de maximale geboden ontwikkelingsmogelijkheden, voor zover dit enigszins realistisch wordt geacht. Dit kan gezien worden als een 'realistisch worst case scenario' (vanuit milieu/natuur-oogpunt), waarin de veehouderij in gemeente Tubbergen harder groeit dan verwacht. In het maximaal groeiscenario wordt bekeken van welke wijzigingsbevoegdheden mogelijk gebruik gemaakt gaat worden.

Nulalternatief (referentiesituatie)

De situatie waarin het nieuwe bestemmingsplan niet wordt vastgesteld/uitgevoerd. Deze bestaat uit:

- De daadwerkelijke huidige situatie. Voor de veehouderij is dit het ingevulde deel van verleende vergunningen in het plangebied.
- De situatie die op termijn (2023) ontstaat als gevolg van vastgesteld beleid zonder dat de voorgenoemde activiteit wordt uitgevoerd (autonome ontwikkeling). Dit betreft:
 - (delen van) vergunningen die nog niet zijn ingevuld, maar op korte termijn wel worden benut
 - ontwikkelingen in de veehouderij door bijvoorbeeld het Besluit Huisvesting veehouderijen en het Beleidskader Natura 2000 en stikstof voor veehouderijen van Provincie Overijssel
 - andere relevante vastgestelde ontwikkelingen in en rond het plangebied (bijv. aanleg woonwijk).
 - ontwikkelingen die niet in beleid zijn vastgelegd, maar die de toekomst wel gaan inkleuren (natuurlijke/maatschappelijke/economische processen).

Voorkeursalternatief

De eerste twee scenario's worden beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie en worden vervolgens met elkaar vergeleken. Na de effectbeoordeling wordt uiteindelijk een voorkeursalternatief (VKA) vastgesteld, welke zoveel mogelijk overeenkomt met het uiteindelijke bestemmingsplan. Het VKA kan afwijken van de eerder onderzochte scenario's als gevolg van inzichten die zijn opgedaan in de m.e.r. (eventueel mitigerende en compenserende maatregelen) of andere (niet milieugerelateerde) voortschrijdende inzichten. Het VKA wordt beoordeeld op milieueffecten indien de ontwikkelingsmogelijkheden afwijken van de eerder onderzochte scenario's en deze kunnen leiden tot andere milieueffecten. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de resultaten van de eerdere beoordeling van de MER-alternatieven.

2.3 Te toetsen onderdelen

In het navolgende wordt ingegaan op de onderdelen/ontwikkelingen uit het nieuwe bestemmingsplan welke naar huidig inzicht relevant kunnen zijn ten aanzien van milieueffecten en dus worden onderzocht in de planm.e.r.. Zaken als beperkte nevenactiviteiten van de agrarische sector worden niet meegenomen, omdat hier deze geen noemenswaardige milieueffecten tot gevolg zullen hebben.

Ontwikkelingsmogelijkheden landbouw

Grondgebonden landbouw (incl akkerbouw)

Uitgangspunt is dat de omvang van de bouwpercelen uit het bestemmingsplan Buitengebied 2006 in principe wordt overgenomen in het nieuwe bestemmingsplan. De grootte van de bouwpercelen is gebaseerd op de feitelijke bedrijfsomvang. Voor de grondgebonden landbouw geldt bij recht de volgende omvang van het bouwperceel:

Bedrijfsomvang	Bouwperceel bij recht
tot 4 NGE ¹	Wordt woonbestemming, geen verdere mogelijkheden
4-15 NGE:	het bestaande erf
15-35 NGE	Tot 0,5 ha bouwperceel
Meer dan 35 NGE	Tot 1 ha bouwperceel

Aanvullend hierop gelden ontwikkelingsmogelijkheden via enkele wijzigingsbevoegdheden. Bedrijven groter dan 35 NGE kunnen bij wijziging uitbreiden tot een bouwperceel van 2 hectare. Daarnaast geldt een wijzigingsbevoegdheid voor de verplaatsing van agrarische percelen met een maximale omvang van 1,5 hectare. Het bestaande bouwperceel wordt dan omgezet naar een woon- of niet agrarische bedrijfsbestemming;

Evenals in de huidige situatie worden agrarische bedrijfsgebouwen met een maximale bouwhoogte van 12 meter toegestaan. Dit om te kunnen voldoen aan de eisen op het gebied van dierenwelzijn en milieu.

Vanwege de impact op het open landschap en de verwachting dat bestaande bouwblokken vrijkomen, wordt terughoudend omgegaan met het plaatsen van nieuwe agrarische bouwblokken. Het is wenselijk om voor elk geval een afzonderlijke afweging te maken en procedure te doorlopen.

Intensieve veehouderij (IV)

Bouwmogelijkheden op intensieve agrarische percelen zijn in beginsel gelijk aan de mogelijkheden voor grondgebonden bedrijven, met uitzondering van de extensiveringsgebieden. Daar is alleen aanpassing van het bedrijf toegestaan ten behoeve van dierenwelzijn of reductie-emissie.

Daarnaast gelden de volgende ontwikkelingsmogelijkheden via wijzigingsbevoegdheden:

- bestaande percelen mogen uitbreiden naar 1,5 hectare; binnen Landbouwonwikkelingsgebied (LOG) mogen bestaande percelen uitbreiden tot 3 hectare;
- grondgebonden bedrijven in een LOG kunnen worden omgezet naar intensieve veehouderij;
- voormalige IV-bedrijven binnen een LOG, die nu de bestemming 'Wonen' hebben, kunnen weer worden omgezet naar een IV-bedrijf.

In een LOG zijn in principe geen nieuwe bouwpercelen voor intensieve veehouderij toegestaan. Bedrijven kunnen zich alleen op lege percelen vestigen als er sprake is van een algemeen belang (zoals overlast door locatie nabij bebouwde kom).

Paarden

In de agrarische gebiedsbestemmingen wordt een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de vestiging van nieuwe paardenhouderijen en maneges op vrijkomende agrarische percelen mogelijk te maken. Het kan gaan om productiegerichte paardenfokkerijen (zoals een hengstenhouderij of paardenmelkerij), waar vaak

¹ Nederlandse grootte-eenheden; 1 melkkoe komt bijvoorbeeld overeen met 1,27 nge en 1 fokzeug met 0,25 nge

ook wordt beleerd en verhandeld. Deze bedrijven worden aangemerkt als een grondgebonden agrarisch bedrijf binnen de agrarische gebiedsbestemmingen.

Grote, bedrijfsmatige paardenhouderijen die vooral gericht zijn op trainen, stallen en verhandelen van paarden (gebruiksgerichte bedrijven) worden aangemerkt als bijzondere paardenhouderij. Zij zijn niet als agrarisch aan te merken.

Maneges vallen onder de categorie sportbestemming. Wanneer paardenhouderij een ondergeschikte (hobbiymatige) functie is, wordt deze niet apart bestemd.

Boomteelt, houtteelt en andere opgaande meerjarige beplanting

Opgaande teelten zijn, evenals in het geldende bestemmingsplan, niet toegestaan op esgronden en Ecologische Hoofdstructuur. Deze vorm van productie heeft met name in een open landschap een grote ruimtelijke impact heeft.

Teeltondersteunende kassen

Bij volwaardige agrarische bedrijven zijn teeltondersteunende kassen toegestaan tot een oppervlakte van maximaal 500 m². Tijdelijke boog- of tunnelkassen zijn toegestaan tot een nader te bepalen hoogte. De verwachting is dat het aantal kassen niet zal toenemen.

Infrastructuur

Om de infrastructuur in agrarisch gebied aan te kunnen passen worden wijzigingsbevoegdheden opgenomen in het bestemmingsplan om agrarische gebiedsbestemmingen te kunnen wijzigen naar 'Water', 'Verkeer' en 'Groen' en omgekeerd. Deze wijzigingsbevoegdheid is niet bedoeld voor de aanleg van nieuwe wegen of verbreding van bestaande wegen met mogelijk relevante gevolgen voor het milieu.

Wonen

Agrarische gebiedsbestemmingen kunnen worden gewijzigd naar de functie 'Wonen' (met een specifieke aanduiding).

De mogelijk nieuwe bestemming 'Plattelandswoning' zal voorlopig nog niet worden gehanteerd in het bestemmingsplan. Er is een initiatiefwetsvoorstel ingediend om deze bestemming toe te kunnen passen. Dit voorstel moet mogelijk maken dat een boerderij die geen deel meer uitmaakt van een boerenbedrijf, bewoond kan worden zonder dat er conflicten ontstaan met agrariërs in de omgeving over beperkingen op het gebied van bijvoorbeeld geluid- en stankoverlast (Wet geurhinder en veehouderij). Een burgerwoning op het platteland krijgt dan de bestemming 'plattelandswoning' en vormt geen belemmering meer voor naastgelegen agrarische bedrijven (de toelaatbare normen worden verhoogd).

In het Bestemmingsplan buitengebied Tubbergen worden (voorlopig) alleen de bestemmingen 'bedrijfswoning' en 'burgerwoning' gehanteerd.

Voor mogelijkheden voor landhuizen en landgoederen wordt aangesloten bij het vigerende bestemmingsplan.

Natuur

Bestaande natuurgebieden en gebieden die reeds in eigendom van natuurbeherende instanties zijn en zijn aangewezen als nieuwe natuur, worden bestemd als 'bos en natuur'. Het behoud, herstel en ontwikkeling van de waarden van deze gebieden staan voorop. Gebieden die (zeker) deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (bestaande natuurgebieden en de nieuwe natuurgebieden die zijn gerealiseerd) worden voorzien van de dubbelbestemming 'Waarde-Ecologie'. De dubbelbestemming is gericht op het beschermen van ecologische waarden.

Niet agrarische bedrijven

Langs bepaalde (grotere) wegen krijgen niet-agrarische bedrijven in het buitengebied ontwikkelingsmogelijkheden. Bij wijziging kan gelijkwaardige of lichtere bedrijvigheid worden toegestaan. Wanneer deze mogelijkheden relevant zijn, worden deze beoordeeld op milieueffecten. Nieuwe detailhandel of horeca wordt als hoofdfunctie niet toegestaan (ondergeschikt wel).

Opwekking duurzame energie

In alle bestemmingen wordt kleinschalige opwekking van duurzame energie toegestaan. Het gaat onder andere om mestvergisting. Windenergie is niet toegestaan in gemeente Tubbergen.

2.4 Detailniveau planm.e.r.

De kern van het planMER is dat de belangrijkste gevolgen van de ontwikkelingsmogelijkheden binnen het bestemmingsplan op het milieu overzichtelijk in beeld worden gebracht. Het detailniveau van het planMER moet aansluiten op het detailniveau van het bestemmingsplan.

Niet alle aspecten zullen even gedetailleerd onderzocht worden. Met name het onderdeel natuur (ammoniakdepositie) is naar huidig inzicht belangrijk en wordt in meer detail onderzocht dan de overige aspecten. Het streven is om aspecten waar weinig of geen effecten voor worden verwacht, niet of zeer basaal te onderzoeken in het MER. In hoofdstuk 3 (beoordelingskader) is aangegeven welke aspecten wel en niet nader worden onderzocht in het MER en op basis van welke criteria de nader te onderzoeken milieuaspecten worden beoordeeld.

Voor veel milieuaspecten kan de beoordeling niet aan kwantitatieve effecten worden gekoppeld of is dit niet wenselijk. Deze aspecten zullen aan een kwalitatieve effectbeschrijving worden onderworpen. De effecten ten opzichte van de referentiesituatie worden per criterium vertaald naar een kwalitatieve score op de volgende scoreschaal:

Score	Verklaring
++	sterk positief effect
+	positief effect
0/+	licht positief effect
0	geen effect
0/-	licht negatief effect
-	negatief effect
--	sterk negatief effect

3 BEOORDELINGSKADER

Zoals aangegeven in de inleiding van hoofdstuk 2 wordt in het MER alleen getoetst op de milieuaspecten waarvoor redelijkerwijs effecten te verwachten zijn. Op basis van expert judgement is bepaald welke milieuaspecten wel en niet nader worden onderzocht in de m.e.r. voor Bestemmingsplan buitengebied Tubbergen. In Tabel 1 zijn de nader te onderzoeken milieuaspecten met bijbehorende toetsingscriteria weergegeven. In het vervolg van dit hoofdstuk worden de te onderzoeken milieuaspecten nader toegelicht.

Tabel 1 Beoordelingskader

Milieuaspect	Criteria
Natuur	– Effecten op Natura 2000-gebieden (Natuurbeschermingswet) – Effecten op Ecologische Hoofdstructuur (EHS) – Effecten op beschermde soorten (Flora en Faunawet)
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	– Aantasting of verlies van landschappelijke waarden – Aantasting of verlies van cultuurhistorische waardevolle gebieden, structuren en elementen – Aantasting of verlies van archeologische waarden
Geur	– Geurbelasting op gevoelige bestemmingen
Ruimtegebruik	– Mogelijkheden voor landbouw – Mogelijkheden voor wonen – Mogelijkheden voor recreatie – Zuinig ruimtegebruik

Bovenstaande betekent dat, gezien de aard van het bestemmingsplan en plangebied, bijvoorbeeld geen relevante effecten worden verwacht op gebied van (leefomgevings)aspecten als bodem, water, geluid, luchtkwaliteit (fijnstof), externe veiligheid, verkeer, gezondheid en duurzaamheid.

Natuur

De voorgenomen activiteiten kunnen mogelijk negatieve gevolgen hebben op de beschermde natuurwaarden in en om het plangebied. Bij de beoordeling van de genoemde criteria wordt bijvoorbeeld gekeken naar effecten op ruimtebeslag (verlies van leef-, broed- of foerageergebied), verstoring en ecologische relaties (barrièrewerking, versnippering);

De effecten op Natura 2000-gebieden worden in een passende beoordeling onderzocht. De resultaten daarvan worden in het MER verwerkt. De passende beoordeling vormt tevens een (separate) bijlage bij het MER. Gezien het belang van de passende beoordeling wordt deze in het navolgende nader toegelicht.

Passende beoordeling

De passende beoordeling (PB) geeft een overzicht van de aard en omvang van de effecten van de ontwikkelingsmogelijkheden uit het bestemmingsplan op de instandhoudingsdoelstellingen van de omliggende Natura 2000-gebieden.

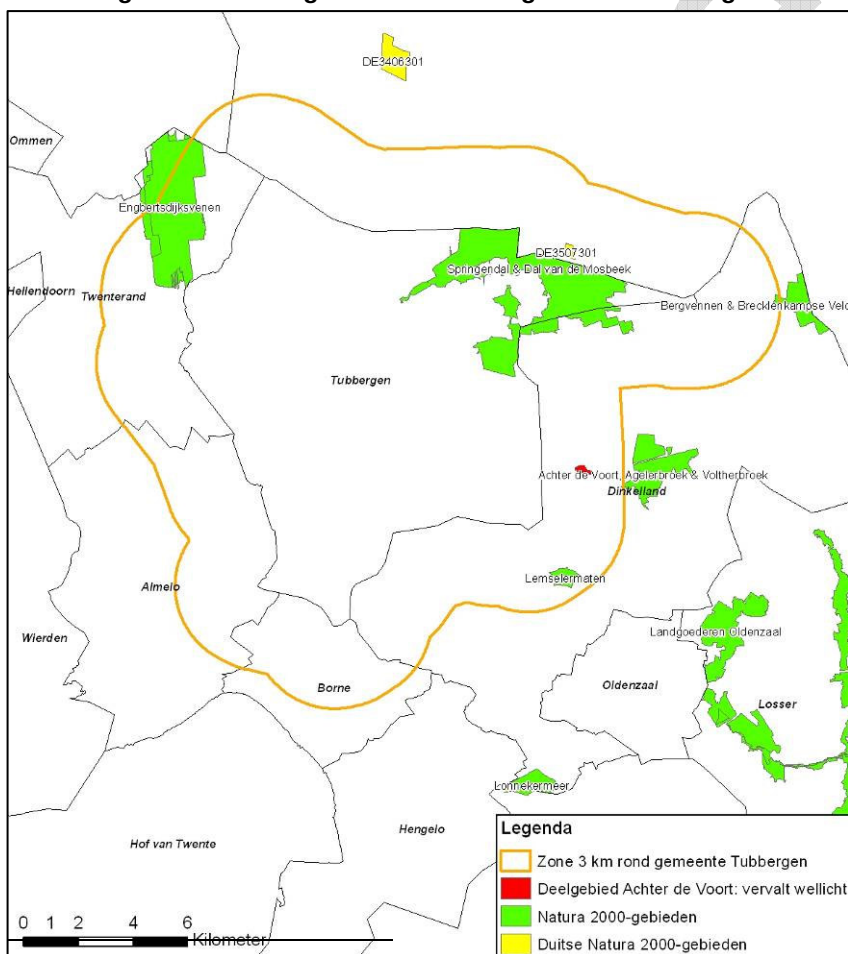
Doel van de PB is om inzichtelijk te maken of de ontwikkelingen die in het bestemmingsplan zijn voorzien, vergunbaar zijn in het kader van de Natuurbeschermingswet. Op grond van art 19j van deze wet moet de gemeenteraad (bevoegd gezag) zich hier van vergewissen bij de besluitvorming omtrent het bestemmingsplan. Op basis van de PB moet de gemeenteraad een besluit nemen of het bestemmingsplan kan worden vastgesteld.

De Natura 2000-gebieden in en rond gemeente Tubbergen zijn:

- Springendal & Dal van de Mosbeek
- Engbertsdijkswenen
- Bergvennen & Brecklenkampse veld
- Achter de Voort (vervalt wellicht), Agelerbroek & Voltherbroek
- Lemselermaten
- Een Duits Natura 2000-gebied, aansluitend op Springendal & Dal van de Mosbeek

In Afbeelding 2 zijn de Natura 2000-gebieden in en om de gemeente aangegeven. Bovengenoemde gebieden bevinden zich binnen 3 kilometer van de gemeentegrens. Deze afstand is gehanteerd, omdat redelijkerwijs aangenomen kan worden dat natuurgebieden geen relevante effecten (qua stikstofdepositie) ondervinden van ontwikkelingen die op meer dan 3 kilometer afstand liggen². Daarnaast neemt de onzekerheid over de correctheid van rekenmodellen steeds verder toe op dermate grote afstanden van de emissiebron. Wanneer tijdens de analyse blijkt dat relevante effecten op verder weg gelegen Natura 2000-gebieden wel kunnen optreden, dan worden deze gebieden alsnog meegenomen in de analyse. Het kan bijvoorbeeld gaan om de gebieden Dinkelland, Lonnekermeer en Landgoederen Oldenzaal.

Afbeelding 2 Natura 2000-gebieden in en om gemeente Tubbergen

² KEMA heeft, in opdracht van Rijkswaterstaat Dienst Verkeer en Scheepvaart, in een onderzoek geconcludeerd dat voor wegwitbreidingsprojecten de stikstofdepositiebijdrage op 3 km afstand tot de weg verwaarloosbaar is (Erbrink et al., 2009). Uiteraard zijn er uitzonderingen te bedenken en is voorzichtigheid geboden.

Het belangrijkste te onderzoeken effect van de ontwikkelingsmogelijkheden in het bestemmingsplan op Natura 2000 is naar verwachting de toename van stikstofdepositie als gevolg van ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw (zowel grondgebonden als niet grondgebonden). De aanwezige achtergronddepositie³ ter hoogte van Natura 2000-gebieden overschrijdt op dit moment al de kritische depositiewaarde van diverse habitattypen die aanwezig zijn in de gebieden in en rond gemeente Tubbergen⁴. Dit betekent dat een toename van stikstofdepositie kan leiden tot een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden. In de PB wordt de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden berekend. Ook wordt nagegaan of er andere mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden optreden als gevolg van de agrarische ontwikkeling.

Huidige situatie Passende Beoordeling

De effecten van het bestemmingsplan moeten in de PB worden vergeleken met de daadwerkelijke huidige situatie. Voor de stikstofdepositieberekeningen bestaat deze uit de huidige dierenaantallen per bedrijf (incl. locatie) en de stalsystemen waarin deze dieren zich bevinden.

Deze huidige dierenaantallen zijn niet beschikbaar en kunnen niet op een manier worden verkregen waarbij het resultaat recht doet aan de geleverde inspanning. Gemeente Tubbergen telt namelijk maar liefst 631 veehouderijen (volgens CBS, 2011). Indien de daadwerkelijke dierenaantallen van deze bedrijven moeten worden geïnventariseerd levert dat een onevenredige hoeveelheid werk op ten opzichte van het doel. Wanneer bijvoorbeeld een enquête wordt uitgezet, zal de respons niet 100% zijn. Bovendien bestaat de kans op foutief ingevulde enquêtes. Voor deze passende beoordeling wordt de daadwerkelijke huidige situatie als volgt zo nauwkeurig mogelijk ingeschat:

De huidige vergunde dierenaantallen per bedrijf zijn beschikbaar (incl. stalsystemen). Daarnaast zijn de daadwerkelijke dierenaantallen per gemeente beschikbaar bij het CBS, ingedeeld naar dier- en subcategorie (bijv. Rundvee: Melk- en kalfkoeien ≥ 2 jaar). Door het daadwerkelijke totaal aantal dieren in de gemeente Tubbergen per subcategorie te delen door het totaal aantal vergunde dieren in die subcategorie ontstaat een factor. Wanneer met deze factor wordt gerekend over de vergunde aantallen per subcategorie per bedrijf ontstaat al een behoorlijk nauwkeurige inschatting van de daadwerkelijke situatie. Vervolgens worden deze gegevens nog gefinetuned met recente gebiedskennis over gestopte bedrijven en bedrijfstypen of delen van de gemeente waarvoor vergunningen minder of meer dan gemiddeld ingevuld zijn. Door deze methode te hanteren ontstaat een representatief beeld van de daadwerkelijke huidige aantallen dieren bij veehouderijen in de gemeente.

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

De effecten van de beoogde ontwikkelingen op de landschappelijke kwaliteit worden beoordeeld op basis van de invloed (aantasting of versterking) op kenmerkende landschappelijke elementen en structuren. Voor de effectbeoordeling wordt gebruik gemaakt van bestaande gegevens zoals landschaps(ontwikkelings)plannen en –ontwerpen.

De effecten op cultuurhistorie worden beoordeeld aan de hand van de mate waarin historisch waardevolle gebouwen en landschappelijke elementen, structuren en gebieden die een bepaalde historische waarde vertegenwoordigen worden aangetast.

Voor archeologie worden de alternatieven (activiteiten die kunnen leiden tot bodemverstoring) getoetst aan de archeologische verwachtingswaarden binnen de gemeente.

Geur

De alternatieven worden beoordeeld op de mate waarin geuremissies van agrarische activiteiten toe- of afnemen nabij 'geurgevoelige bestemmingen' (zoals woningen). Het geuronderzoek wordt op een

³ <http://geodata.rivm.nl/gcn/>

⁴ Van Dobben en Van Hinsberg (Alterra, 2008), *Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden*. Alterra

kwalitatieve manier uitgevoerd. De focus zal liggen op de verhouding tussen ontwikkelingsmogelijkheden voor intensieve veehouderij en de ligging van woongebieden.

Een relevante ontwikkeling ten aanzien van geur in het buitengebied is het in paragraaf 2.3 genoemde initiatiefwetsvoorstel over de nieuwe bestemming 'Plattelandswoning'. Vooralsnog worden alleen de bestemmingen 'bedrijfswoning' en 'burgerwoning' gehandteerd in het nieuwe bestemmingsplan. In het geuronderzoek voor de planm.e.r. wordt daarom ook van deze situatie uitgegaan.

Ruimtegebruik

De alternatieven worden beoordeeld op de mate waarin zij effect hebben op de mogelijkheden voor de functies landbouw, wonen en recreatie. Belangrijk hierbij zijn de mogelijkheden tot uitbreiding dan wel nieuwvestiging van de diverse functies en de restricties die hieraan verbonden zijn. Ook wordt gekeken naar de mate waarin sprake is van zuinig ruimtegebruik.

COLOFON

Opdrachtgever	: Gemeente Tubbergen
Project	: PlanMER Bestemmingsplan buitengebied Tubbergen
Dossier	: BA4855-100-100
Omvang rapport	: 17 pagina's
Auteur	: Stef Kampkuiper
Bijdrage	: Caroline Winkelhorst
Interne controle	: Caroline Winkelhorst
Projectleider	: Caroline Winkelhorst
Projectmanager	: Wendy SCheuten
Datum	: 22 februari 2012
Naam/Paraaf	: Wendy Scheuten

Concept

DHV B.V.

Environment and Sustainability

Verlengde Kazernestraat 7

7417 ZA Deventer

Postbus 927

7400 AX Deventer

T (0570) 63 93 00

F (0570) 63 93 01

E deventer@dhv.com

www.dhv.nl